

tigvæsen med den dermed følgende Tvang og hæmmende Bestemmelser, men derimod henvises til Understøttelse gennem Hjælpekasserne og den private organiserede Velgørenhed.

Hvorledes Loven om Hjælpekasser gør det muligt at løse denne Opgave, skal jeg nu søge at paavise.

Jeg omtalte før, at Opgaven kan løses uden økonomiske Ofre for Samfundet i sin Helhed, ja at Hjælp til Selvhjælp gennem Hjælpekasser som Regel bliver billigere for Samfundet end den offentlige Fattigunderstøttelse, og dette har allerede vist sig i Praxis. Den, der er kommen saa vidt, at han har opgivet alt og henvendt sig til det offentlige Fattigvæsen, han er da ogsaa mest tilbøjelig til at forlange alt af dette og selv yde saa lidt som mulig, medens den, der endnu kæmper Kampen for Tilværelsen, betragter Hjælpen fra den frivillige Hjælpekasse som en ydet Støtte og selv gør sit yderste for at klare sig med saa lille en Hjælp som mulig og derved undgaa at komme under det offentlige Fattigvæsen. Det har ialfald vist sig under mit 30-aarige Arbejde med det offentlige og frivillige Fattigvæsen, at Hjælpen fra det sidste giver større Udbytte med langt mindre Midler, end den offentlige Fattighjælp, og det begynder ogsaa at blive anerkendt af de Kommuner, som i noget Omfang har ydet Bidrag til de Fattiges Kasse, og blandt disse staar Silkeborg næstøverst med et Bidrag paa ca. 50 Øre aarlig pr. Indbygger.

Hjælpekassens Opgave er ifølge Lovens § 4 den at støtte værdige trængende, som har fast Ophold indenfor Kommunen og ikke nyder Fattigunderstøttelse, i deres Bestræbelser for at ernære sig uden Hjælp af Fattigvæsenet. Denne Definition stemmer altsaa fuldstændig overens med det af mig udviklede, at Hjælpekassen skal yde Hjælp til Selvhjælp til alle dem, der uden egen Skyld ere komne i Trang, altsaa overtage en stor Del af den Understøttelse, som hidtil er ydet af det offentlige Fattigvæsen. For at kunne gøre dette, maa Hjælpekasserne raade over betydelig større Midler, end der hidtil har staaet til de fri

Fattigkassers Disposition, og Loven bestemmer derfor ogsaa, at der foruden de Indtægter, der hidtil har været tillagt de fri Fattigkasser, af Kommunalbestyrelsen kan ydes et Bidrag af indtil 30 Øre pr. Indbygger samt af Statskassen et Bidrag af indtil $\frac{1}{3}$ af Kommunens Bidrag, ialt indtil 250,000 Kr. aarlig; men det vil sikkert hurtigt vise sig, at disse Bidrag ikke vil være tilstrækkelige, og at Statsbidraget maa bringes op til at være mindst ligesaa stort som Kommunebidraget. Det vil ialtfald være en Rettærdighedshandling overfor Købstæderne at afholde Hjælpekassens Udgifter af Statskassen med mindst Halvdelen, idet disse Udgifter ligesom ved flere andre af de nyere sociale Love i ganske særlig Grad vil falde Købstæderne til Byrde. Der staar i Loven intet om, at Hjælpen kun skal ydes til Personer, der ere *forsørgelsesberettigede* i Kommunen men til trængende, der have fast Ophold i Kommunen. Nu er Forholdet det, at en meget stor Del af de trængende i Købstæderne ere forsørgelsesberettigede i Landkommunerne, medens det modsatte kun i ringe Grad er Tilfældet. Overfor trængende fremmede, der understøttes af Fattigvæsenet, har Kommunen Ret til at faa $\frac{3}{4}$ af Udgiften refunderet af Hjemstedskommunen, ligeledes ved alderdomsunderstøttede, men ved Hjælp af Hjælpekassen haves ingen Refusionsret, og det er derfor rimeligt, at Udgiften fordeles noget ved at Halvdelen udredes af Statskassen. Da Hjælpekassens Virksomhed bliver betydelig større end de fri Fattigkassers, vil der ogsaa udfordres et større Apparat til at administrere den, og Loven fastsætter derfor ogsaa Bestyrelsen til mindst 5 Medlemmer, medens dens Størrelse iøvrigt fastsættes af Kommunalbestyrelsen og ikke er begrænset opadtil ved Loven. Dernæst bestemmer Loven, at Bestyrelsen kan antage Bistand udenfor sin Midte. Ved Hjælpekassernes Delegeretmøde i November 1907, hvor Undertegnede indledede en Forhandling om dette Spørgsmaal, vedtog man at foreslaa, at i større Købstæder skal Hjælpekassens Bestyrelse bestaa af mindst et Medlem

for hver 2000 Indbyggere. Her i Silkeborg med 8000 Indbyggere har Byraadet vedtaget, at Hjælpekassens Bestyrelse skal bestaa af 9 Medlemmer. — Man mener herved at kunne undgaa at søge Bistand udenfor Bestyrelsens Midte og at kunne dele de større Byer i flere Kredse med 1 eller 2 Bestyrelses-Medlemmer som Udersøgere i hver Kreds.

Som bekendt have Kvinderne ved Loven om Hjælpekasser opnaaet baade Valgret og Valgbarhed til Bestyrelsen og det er anerkendt fra alle Sider, at Kvinderne særlig vil være paa deres Plads ved denne Gren af den kommunale Administration, saa at deres Deltagelse saavel i Valget som i selve Bestyrelserne vil bidrage betydeligt til at vække Almenhedens Interesse for denne humane Virksomhed, og at Hjælpekasserne i Løbet af kort Tid vil kunne voxte sig store og fuldt ud udfylde den store Opgave, som ligger for dem og som her er udviklet, da vil i Fremtiden ingen uforskyldt trængende blive nødt til at henvende sig til det offentlige Fattigvæsen, men vil kunne blive hjulpen til at hjælpe sig selv ad Frivillighedens Vej. Men for at løse denne Opgave fordres af Hjælpekassens Bestyrelse megen Kærlighed til Sagen, et energisk, grundigt Arbejde og en vaagen Kritik, og derfor er det af stor Betydning, at der ved Valget ikke alene tages Hensyn til politiske Linier, men ogsaa særlig til Kandidaternes saavel Mænds som Kvinders personlige Egenskaber, Kendskab til og Interesse for den Gerning, som de sættes til at udføre.

F. Lund,
Formand for Hjælpekassen
i Silkeborg.

Nye Foreninger.

Siden Nytaar er der dannet Kvindevalgretsforeninger følgende Steder: Asnæs, Hadsund, Rudkøbing, Ejby, Middelfart, Birkerød, Sorø, Ribekredsen, Havndal, Lyngbykredsen, Hobro, Brønderslev, Assens v. Mariager, Lysgaard, Vinderup og Helsingør.

I næste Nummer bringer vi Navnene paa Formændene i disse Foreninger. — Der er nu i alt 58 Kvindevalgretsforeninger med over 6000 Medlemmer.